

OLE DAN LARSEN

TROLDSPEJLET

Af IA

Troldspejlet af Ole Dan Larsen

© Afola 2020. Opførelsesrettighederne tilhører Ole Dan Larsen og Afola.

Afola, Zentavej 18, 9260 Gistrup. www.afola.dk

Udgivelser af Ole Dan Larsen:

H.C. Andersen: Snedronningen, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Mjølner og Mistelten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: En Skærsommernatsdrøm (overs. og bearb.), Drama 1989 (ebog Afola 2020)

Cambrigde serie: Arbejdsbog til En Skærsommernatsdrøm (overs.), Drama 2000

George Büchner: Woyzeck (overs. og bearb.), Drama 1992 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Troldspejlet, Drama 1996 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den evige Faust, Afola 1998 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: Stormen (overs. og bearb.), Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Rejsekammeraten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Skyggen, Afola 2005 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den skjulte prins, Drama 2009 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Webdronningen, Afola 2011 (ebog Afola 2020)

ISBN 978-87-91402-24-1

Scenebilleder:

FORSPIL: Snedronningen og Polaris

BILLEDE 1: Gerda og Kajs stue.

MELLEMSPI 1

BILLEDE 2: I Mørkeskoven

MELLEMSPI 2

BILLEDE 3: I røverborgen

BILLEDE 4: I Isslottet.

Personer:

Gerda	Sød og ordentlig pige med ben i næsen. 20 år.
Kaj	Ung mand med næsen i bogen. 23 år.
Snedronningen	Stolt og kold hersker. 39 år.
Polaris	Snedronningens lakaj og hofnar.
Carmen	Røverpigen. Zigeuner. 23 år.
Soldaten	Fra Fyrtøjet. Luvslidt. 40 år.
Heksen	Rigtig H.C.Andersen'sk. 300 år.
Bødlen	Fra Fyrtøjet. Skamslået. Hadefuld. 40 år.
Store Klaus	Hade-hade-hadefuld. 50 år.
Lille Klaus	Bondesnu og påholdende. 40 år.
Klodshans	Frisk og uimponeret. 35 år
Kragen	Fra Snedronningen. Gammel og grå.
Tudsen	En forvandlet heks.
Anton	Røver. 50 år.
Karl	Røver. 30 år.
Listefranz	Røver. Lutter øjne og øren. 25 år.
Røvere	Efter behov og behag.
Bedstemor	Som HCA's bedstemødre.
Røvermutter	Grov røverkælling fra Snedronningen.
Moppen	Naboens hund. Lille og fed.
Tekophund	I overstørrelse.
Møllehjulshund	Kun plads til den ene pote på scenen.
Rundetårnshund	Så stor, at den ikke er på scenen.

FORSPIL

Snedronningen, Polaris.

- Snedronningen Polaris... Polaris!
- Polaris(*Ind*) Deres Nåde kaldte!
- Snedronningen Er det færdigt?
- Polaris Ih, ja. Jeg er netop færdig med den store mur af is. Den står så blank, så den gnistrer i nordlyset.
- Snedronningen Du ved, hvad jeg mener: Spejlet!
- Polaris Spejlet?
- Snedronningen Ja! Troldspejlet!
- Polaris Nåh, ja. Troldspejlet. Det er en stor opgave ...
- Snedronningen Det er altså ikke færdigt?
- PolarisJooh. Det er ... altså sådan næsten færdigt.
- Snedronningen Det er altså ikke færdigt !!!
- Polaris Der mangler kun 2 bitte, bitte, bitte små stumper.
- Snedronningen Og så længe de mangler, er det ubrugeligt.
- Polaris Jeg har samlet stumper i hele den ganske, vide verden. Der var mange, der havde en stump i hjertet. Og der var mange, der havde en stump i øjet. Og så var der nogen, der havde den i næsen eller i øret ...
- Snedronningen Ubrugeligt! To små stumper troldspejl står mellem mig og den fuldkomne magt. To små stumper, som ikke findes i noget menneske?! To små ... Den dreng, jeg havde her, havde en stump i sit hjerte og en i sit øje.
- Polaris Ja, Kaj. Han var dygtig. Men lægge puslespil, det kunne han ikke.
- Snedronningen Kaj! - Og Gerda, som bortførte ham! - De skal ikke få lov til at bremse mig! Bliv her ved troldspejlet. Så skal jeg finde de sidste stumper.

1. BILLEDE

Gerda og Kajs stue

Gerda, Kaj læser. Senere Snedronningen, Carmen, Moppen.

Gerda Kaj? - Kaj!

Kaj Mmmh.

Gerda Kaj! - Hører du?

Kaj Mmmmh.

Gerda Jeg taler til dig.

Ka Mmmh. Hvad er der?

Gerda Du hører jo ikke efter.

Kaj Jo, min egen.

Gerda Bedstemor er gået hjemmefra.

Kaj Mmh. Det siger du ikke....
Hvad siger du? Har bedstemor forladt os?

Gerda Nej, hun har ej.

Kaj Jamen!? Var det ikke det, du lige sagde.

Gerda Det var for at rive dig væk fra dine bøger.
Bedstemor er hos spækhøkeren.

Kaj Det er der da ikke noget mærkeligt i.

Gerda Nej. Men jeg vil godt tale med dig.

Kaj Det gjorde du da lige før.

Gerda Tale med dig. Ikke til dig. Og ikke når du har næsen i bogen.

Kaj Gerda! Du ved, jeg snart skal op til eksamen. Hvis ikke jeg består, får jeg ikke noget embede. Og så kan vi ikke få vores eget. Jeg er nødt til at læse.

Gerda Uh! Du er ligeså kold, som da du havde troldspejlet i dig!

Kaj Gerda!

Gerda Undskyld! Det mente jeg jo ikke.
Men jeg har noget, jeg vil fortælle dig. Noget vi skal tale om.

Kaj Jeg vil også gerne tale med dig. Men kan det ikke vente en halv time? Så er jeg færdig.

Gerda Jo, jo! Jeg venter.

Kaj Du er da ikke sur, vel?

Gerda Nej! - Jeg går ned og hjælper bedstemor.

Kaj Det er godt.

Gerda Farvel så længe.

Kaj Mmmh.

Gerda Altså. ... Mænd! (*Ud*)

Kaj (*Læser*) En sten kan ikke flyve. Morlille kan ikke flyve. Ergo er morlille en sten. Hvor er den logiske fejl?
(*Det mørkner ude, og det begynder at blæse op*)
Nu bliver jeg snart nødt til at tænde et lys.
(*Vinduet blæser op, Snedronningen kommer ind gennem det*)
Luk vinduet. Det blæser ...
Hvad! Hvem er du?

Snedronningen Jamen, lille Kaj. Kan du ikke kende mig igen?

Kaj Snedronningen!

Snedronningen Ja, lille Kaj. Det er mig.

Kaj Lad være med at kalde mig lille Kaj.

Snedronningen For mig er du stadig lille Kaj.
Kan du huske, da du legede for mine fødder?

Kaj Legede! Du tvang mig til at lægge dit forbandede puslespil!

Snedronningen Evighedsspillet. Det venter stadig på dig. Kom!

Kaj Aldrig! Jeg skal ikke fanges igen!

Snedronningen Åh, snak. Du kom frivilligt med mig.

Kaj Det gjorde jeg ikke! Du tvang mig.

Snedronningen Sludder. Hvordan kunne jeg tvinge en rask dreng som dig?

Kaj Jeg havde en splint af troldspejlet i mit øje.
Og værre endnu: i mit hjerte. Derfor kunne du lokke mig.

Snedronningen Jeg kan se, at du ikke er lille Kaj mere. Kom med mig.
Jeg trænger til dig. Du er varm, jeg er kold. Tilsammen vil vi være alt.

Kaj Jeg ved ikke, hvad du tænker på. Og jeg vil ikke vide det. Men jeg ved, at jeg ikke følger med dig igen.

Snedronningen Det vil jeg respektere.
Men giv mig så i det mindste de to stumper af troldspejlet til minde.

Kaj Troldspejlet? Til minde?

Snedronningen Ja. Når jeg ser på dem, så vil jeg mindes dig.
Giv mig dem, Kaj!

Kaj Selvom jeg havde dem, ville jeg ikke give dig dem.

Snedronningen De er ikke i Isslottet. Og de er ikke andre steder. Giv mig dem.
Så tager jeg afsted.

(Moppen ind ad vinduet. Gør ad Snedronningen)

Kaj Jamen, jeg siger dig jo ...

Snedronningen Uh. Hvad er det for et ækelt dyr!?

Kaj Det er naboens moppe. Det er en klog hund.

Snedronningen Fjern det modbydelige kræ!

Kaj Den gør kun ad personer, der ikke har rent mel i posen.

(Moppen tisser på Snedronningen. Kaj ler)

Snedronningen Nej! Jeg smelter!
(Blæser moppen ud ad vinduet)
Nu kan det være nok! Giv mig spejlstumperne!

Kaj Jeg har jo sagt, at jeg ikke har dem.

Snedronningen Så skaf dem!

Kaj Nu skal du lige passe på ...

Snedronningen Næ, det er dig, der skal passe på! Det er de to eneste stumper, jeg mangler.
Så er troldspejlet genskabt. Så skal jeg spejle min dejlige kulde ud over hele verden.

Kaj Kulde? Over verden?

Snedronningen Ja, kulde! Slut med alle de følelser, der sætter verden i brand. Kølighed og overblik i tanken.

Kaj Kulde, og kølighed? Hvad med menneskevarme og kærlighed?

Snedronningen Ha! Se, hvor det har bragt jer hen! Stridigheder og kampe overalt! Had og blod. Bål og brand.
Med mig som verdens hersker, vil menneskene få fred. - Min fred!

Kaj Det vil aldrig lykkes dig.

Snedronningen Du afleverer de to stumper af troldspejlet til mig inden en uge.

Kaj Aldrig!

Snedronningen Så dør bedstemor.

Kaj Hvad siger du?

Snedronningen Bedstemor er min gæst i Isslottet. Jeg er desværre bange for, at det kniber for hende at holde varmen. Lad os bytte: Bedstemor for spejlstumperne.

Kaj Jeg tror dig ikke.

Snedronningen Ja, det er jo mest synd for bedstemor. Hun kan måske klare sig en uge, men så ...

Kaj Hvis det er rigtigt, så er du den mest ondskabsfulde ...

Snedronningen Kaj! Stumperne! Bring dem til mit slot. Men vent ikke for længe! Det er din skyld, hvis bedstemor dør af kulde!
(*Ud gennem vinduet*)

Kaj Jeg har dem ikke!

Gerda (*Ind*) Hvad er det, du ikke har? Uhh, hvor er her koldt. Luk dog vinduet.

Kaj Hun var her ... Bedstemor er ... Hun ...

Gerda Nå, så hun er kommet hjem. Spækhøkeren må have set syner. Han sagde, at der var en dame i en hvid kåbe, der kørte af sted med hende - i en kane. På denne årstid!

Kaj Gerda! Det er rigtigt! Det var Snedronningen!

Gerda Snedronningen? Nej, ved du nu hvad.

Carmen (*Ind gennem vinduet*) Rør jer ikke!

Kaj Nej, nu ...

Carmen Rør jer ikke. Eller jeg griner! (*Ler*)

Gerda Røverpige!

Carmen (*Ler*) I skulle have set jer selv!

Gerda Røverpige. Hvad laver du her?

Carmen Du sagde, at hvis jeg kom forbi, skulle jeg kigge ind. Nå! Jeg kom forbi!

Kaj Snedronningen! ... Bedstemor!

Gerda Åh, hvor er det godt, at se dig igen, røverpige.

Carmen Ah, ah! Ikke mere røverpige her. Jeg er gået hen og er blevet etableret. Jeg hedder Carmen.

Gerda Carmen! Det er et sødt navn. Carmen.

Kaj Hold så OP! Og hør efter. Hvorfor tror I her er så iskoldt midt om sommeren. - Snedronningen var her!!!

Gerda + Carmen Snedronningen?

Kaj Ja! Og hun har bortført bedstemor.

Gerda Har hun bortført ...

Kaj Så hør da efter, for pokker! - Hun har taget bedstemor som gidsel!

Carmen Som gidsel!

Gerda Der er ingen grund til at bande sådan.
Hvorfor skulle hun tage bedstemor som gidsel?

Kaj Hun vil have de to stumper af troldspejlet, som jeg havde i øjet og i hjertet.

Gerda Ååh!

Kaj Og nu har vi en uge til at finde dem. Ellers fryser bedstemor ihjel.

Carmen Ååh!

Kaj Og jeg aner ikke, hvor vi skal lede.

(Moppen ind. Gør ad Carmen)

Carmen Uh. Hvad er det for et ækelt dyr!?

Kaj Snedronningen sagde nøjagtigt det samme. Det er naboens.
Så, ud med dig. Og nu bliver du ude.

(Moppen ud)

Gerda Den gøede ad dig?

Carmen Jeg har nok lugtet forkert.

Gerda Ja? - Kaj, hvad skal Snedronningen bruge stumperne til?

Kaj Tag nu og hør ...

Gerda Nej, Kaj! Nu hører DU efter! Hvad skal hun bruge dem til?

Kaj Til at gøre troldspejlet færdigt.

Gerda Og hvad skal hun bruge troldspejlet til?

Kaj Til at regere verden. Det skal spejle hendes kulde ud over hele verden.

Gerda Kan hun virkelig gøre det?

Carmen Hvis spejlet er helt igen, så kan hun.

Gerda Hvis hun får de to stumper ...

Kaj Ellers dør bedstemor.

Gerda Tænk på hvordan du var i Isslottet:
Kold. Ingen følelser. Ingen glæde. Ingen sorg. Ingenting.
Sådan vil hele verden blive. - Umenneskelig... Hvis hun får stumperne.

Kaj Det er jo kun teori.

Gerda Nej. Det er sandt.

Kaj Og vi ved ikke engang, hvor vi skal lede.

Gerda Jo.

Kaj Hvad? Ved du, hvor de er?

Gerda Ja. Jeg har dem.

Kaj + Carmen Hvad siger du!

Gerda Jeg har spejlstumperne.

Kaj + Carmen Hvor er de?

Gerda Jeg bliver svimmel.

Kaj Sæt dig ned. Det kører også helt rundt for mig.

Carmen Hvor er stumperne henne?

Gerda Det er næsten for meget på een gang. Først forsvinder bedstemor, så kommer Snedronningen, og så kommer du. Det hænger ikke sammen.

Carmen Nej, der er ingen sammenhæng. Men hvor er spejlstumperne?

Gerda Dem har jeg i ... Nej!

Kaj Gerda! Hvor er de?

Gerda Også du! Jeg har dem i - det sølvhjerte, jeg har på brystet.

Kaj Jamen, lad os så komme af sted.

Carmen Og aflevere dem til Snedronningen.

Gerda Det er ikke så ligetil. Det er det aldrig.

Kaj Hvad mener du?

Gerda Man er altid nødt til at træffe et valg.

Kaj Vi har da ikke noget valg.

Gerda Tænk dig om. Vi kan redde bedstemor fra døden. Men så bliver spejlet færdigt, og så dør verden.

Carmen Der er da ingen, der dør.

Gerda Ikke legemligt. Men sjæleligt. Du vil aldrig kunne le hjerteligt igen. Den onde latter vil runge i en tom verden.

Kaj Nu kan jeg huske, hvordan det var. Koldt. Tomt. Dødt.

Carmen I bliver da nødt til at redde bedstemor. Ikke?

Gerda Vil vi ofre en, vi elsker, for at redde os selv?

Kaj Jamen Gerda...

Gerda Ikke mere snak. Vi drager mod Isslottet. Den gode Gud vil hjælpe os og lade os vide, hvad vi skal gøre.

Carmen Det bliver snart mørkt.

Gerda Vi kan godt nå ud af byen. - Og du må da kende mange steder, vi kan overnatte.

Carmen Ja, ja. Hvis vi kan komme med en af bønderne det første stykke, så kan vi nå den gamle slotsruin i Mørkeskoven. Den kan jeg huske fra min tid med røverne.

Kaj Vi skal nok besejre Snedronningen.

Carmen Ja. En for alle, og alle for en!

Gerda (*Sagte*) Håber jeg.

MELLEMSPIIL 1

Snedronningen, Polaris

Snedronningen Polaris! ... Polaris!

Polaris *(Ind)* Deres Nåde kaldte!

Snedronningen Sørg for at følge deres færd.

Polaris Jah, joh ... Hvem, Deres Nåde?

Snedronningen Tåbe! Gerda og Kaj, selvfølgelig!

Polaris Nåh! Gerda og Kaj. Selvfølgelig.

Snedronningen Jeg har sørget for en hemmelig agent, som rapporterer til mig.

Polaris En spion?

Snedronningen Du hørte, hvad jeg sagde: En hemmelig agent.
Et tåbeligt, følsomt menneske, som ikke vil kaldes spion. Du sørger for, at Gerda og Kaj ikke får hjælp på deres vej hertil.

Polaris Det bliver ikke nemt. Men en spi ... en hemmelig agent gør det nemmere.

Snedronningen Godt! Nu skal du høre, hvordan du kommer i forbindelse med den hemmelige agent.

2. BILLEDE

I Mørkeskoven

Carmen, Kaj, Gerda, Soldat.

- Gerda Nu kan jeg altså ikke mere. Og vil ikke mere.
Lige siden solen gik ned, har du sagt, at vi var lige ved at være der.
- Carmen Jamen, det er vi også. Jeg ved, det er lige her i nærheden.
- Kaj Kom nu Gerda. Det er så mørkt, så vi næsten ikke kan se, hvor vi går.
- Carmen Så længe der er stjerner, kan jeg godt se stien.
- Gerda Hvad for en sti? Og er det i det hele taget den, der fører hen til dit slot?
- Carmen Jeg har jo sagt, at det ikke er noget rigtigt slot. Det er en ruin. Men vi kan da få tag over hovedet.
- Gerda Er det den rigtige sti, spurgte jeg.
- Carmen Det tror jeg nok, for pokker. Det er så lang tid siden, jeg har været her sidst, så nu er jeg ikke længere sikker.
- Kaj Tag det nu roligt. Begge to. Vi er alle tre trætte og irritable. Men der er ingen grund til at skændes.
- Gerda Jeg er træt og jeg er sulten og jeg vil hvile mig. Nu!
- Carmen Det er lige her i nærheden. Det ved jeg.
- Kaj Hvis ikke vi har fundet slottet...
- Carmen Jeg siger jo, det ikke er noget slot.
- Kaj ... ruinen i løbet af en halv time, så...
- Gerda Se! Der er lys! Hallo!
- Carmen Så hold da kæft! Sæt nu det er røverne.
- Gerda Du skal ikke sige ... mmmnh.

Kaj Undskyld, men Carmen har ret. Vi er nødt til at være forsigtige.

Carmen Lad os liste os derhen. Og se hvem det er.

Soldaten Stands! Hvem der? Giv jer til kende!

Kaj Øh - Det er bare os.

Soldaten Kom frem foran bålet, os. Så jeg kan se jer! Høre jer har jeg kunnet det sidste kvarter.

Gerda Og hvis vi ikke gør det?

Soldaten Så skyder jeg. Så kan jeg se på jer i ro og mag i morgen.

Kaj Tag det roligt. Vi kommer!

Soldaten Det ER jo piger!

Kaj Hov, hov ...

Soldaten Klap i! Hvad laver I her på denne tid af natten?

Gerda Jeg er så dødtæt, så jeg er ligeglad. Har du et sted, hvor jeg kan sove? Så kan vi tale i morgen.

Soldaten Jamen dog, lille dame. Det er fornuftig snak.
Du bliver her, unge mand. Og rører dig ikke ud af flækken! - Kom piger.
(Ud med Gerda og Carmen)
Se, her er en hyggelig busk, som jeg selv skulle have sovet under. Læg jer der på høet. Og så lægger jeg nogle enebærris her rundt om. De rasler, hvis noget skulle nærme sig, så I kan sove helt roligt. Sov godt.
(Ind) Nå, unge mand ...

Kaj Jeg hedder Kaj!

Soldaten Godt ord igen, Kaj. Vi skal også til ro. Læg du dig dér ved bålet.

Kaj På den bare jord?

Soldaten Der er tykt græs, hr. borgmester. Det er fint at sove på. Til din orientering har jeg lagt enebærris omkring pigerne. Hvis de flytter sig, så hører jeg det. Og hvad dig angår, så bliv du også bare liggende. Jeg sover meget let. Og hvis du står op, så skyder jeg først, og spørger bagefter.
- Nå, fortæl mig så hvem I er, og hvad I laver her i Mørkeskoven.

Kaj Jo. Ja. Ser du, det hele begyndte med at Gerda og jeg ...

Soldaten Rolig. Hvem er Gerda? Og hvem er du?

Kaj Gerda er min kone og jeg hedder Kaj, og det hele begyndte med at Snedronningen pludselig dukkede op i vores stue

(Alle sover. Bålet brænder ned. Det er nat.)

(Det lysner. Fuglene begynder at synge.)

Soldaten Så står vi op. Det er daggry.

Kaj Ååh. Hvor er jeg øm.

Soldaten Lille hr. civilist! Det her er som edderdunsdyner imod at sove på en klippeside.

(Gerda og Carmen ind)

Gerda Godmorgen, Kaj. Godmorgen, hvem du så er. Og tak skal du have, fordi vi måtte få din seng.

Soldaten Derfor ingen.

Kaj Det er soldaten, som blev gift med prinsessen, og som skulle have været hængt, men som blev reddet af hundene.

Gerda Jamen. Så er du jo kongen! Hvad laver du her - Deres Majestæt?

Soldaten *(Ler)* Deres Majestæt! Næ, lille ven, jeg er ikke konge. Jeg er kun mig selv.

Kaj Er du ikke kongen? Jamen, du var den rigeste mand i landet.

Soldaten Herren gav. Og så videre. Næh, for det første havde de lige indført kvindelig arvefølge. Så jeg blev slet ikke konge, men prinsgemal. Det var nu også godt nok.

Gerda Jamen hvad så? Hvorfor er du så ikke på slottet?

Soldaten Jo. Jeg havde jo masser af penge fordi ... Årh, det har Andersen skrevet meget bedre, end jeg kan forklare.
- Men så kom jeg i kløerne på et frygteligt væsen!

Gerda Et frygteligt væsen?!

Soldaten Ja! Skattevæsnet! Da de opdagede, at jeg havde penge, så kom de myldrende: Undladelse af oplysning om gave og indtægt og formue og guld og sølv og kobber og husdyr og rend mig ...

Gerda Soldat!

Soldaten ... i traditionerne. Før jeg fik set mig om, havde jeg ikke en klink! Og da jeg ikke havde en klink, sagde prinsessen: Duer ikke, væk! Og så var vi skilt.

Gerda Åh, din stakkel!

Soldaten Hov, hov! Du skal ikke stakle mig. Jeg har ikke haft det så godt, som siden jeg røg ud af de såkaldt bedre kredse. Nå ja, jeg er blødsøden nok til at savne en smule penge en gang imellem, så jeg kan få mig en seng og en - nåh ja.

Kaj Penge? Jamen hundene?

Soldaten Hvad med hundene?

Gerda Vi har læst Andersen. Vi ved alt om dig og hundene og pengene og hulen.

Carmen Jeg ved ikke noget! Hvem er Andersen?

Soldaten Slap af et øjeblik. Og lad os få noget morgenmad. Jeg skal lige have tændt bålet igen - Åh, hulens!

Kaj Hvad er der galt?

Soldaten Jeg brugte det forkerte fyrtøj. Det kan ikke tænde, men tilkalder hundene. Træk jer til siden.

Carmen Hundene?

Gerda Ja, han kan kalde på hundene med sit fyrtøj.

Tekophund *(Dukker op)* Hvad befaler min herre?

Carmen Hjælp! *(Ud)*

Soldaten Det var en fejl. Men nu du er her: Bring mig nogle penge.

Tekophund Så gerne.

Soldaten Så gerne?

Tekophund Så gerne!

Soldaten Vil det sige, at du har penge?

Tekophund Ja.

Soldaten Nu har jeg i flere år bedt om penge. Og hver gang har du sagt, at I ikke havde nogen.

Tekophund Det er rigtigt. Men nu har vi altså penge. Både kobber og sølv og guld.

Soldaten Det forstår jeg ikke et suk af. Hvorfor har I penge nu?

Tekophund Har du aldrig tænkt over, hvor pengene kommer fra?

Soldaten Næ. Det er min gode opdragelse: Spørg aldrig om, hvor et godt tilbud kommer fra.
Ja, ja. Hvor kommer de så fra?

Tekophund De kommer fra de gode gerninger, som menneskene udfører.
Der er forskellige takster:
At bede Fadervor eller at gå i kirke giver et kobberstykke i kisten.
At modstå en fristelse giver et sølvstykke i kisten.
En rigtig god gerning giver et guldstykke i kisten.

Soldaten Jamen, hvorfor var der så ingen penge før?

Tekophund Som du ser, så afhænger vores beholdning af, hvordan menneskene opfører sig.

Soldaten Og hvorfor er der penge nu?

Tekophund Nu spørger du om mere, end jeg kan svare på.

Gerda Jeg tror, jeg ved det. Det hænger sammen med troldspejlet. Og Snedronningen.

Kaj Da troldspejlets stumper var spredt i verden, var der ingen gode gerninger. Og selvom folk gik i kirke ...

Gerda ... kom der ikke nogen penge i kisterne.

Kaj Men så samlede Snedronningen alle stumperne af troldspejlet sammen.

 (*Carmen ind*)

Gerda Og så var der gode gerninger igen. Og så kom der penge i kisterne igen.

Carmen Så er det jo Snedronningens skyld, at det går godt igen?

Tekophund Undskyld mig. Men har min herre overhovedet noget at befale?

Soldaten Øh, ja. Bring mig en pose penge.

Tekophund En pose? Det kunne måske lade sig gøre at definere størrelsen af en pose lidt nøjere?

Soldaten Bring mig hundrede rigsdaler!

Tekophund Hundrede rigsdaler! Det er cirka to hundrede pund kobbermønter. Så gerne.

Soldaten Hov, stop! To hundrede pund! Det er ikke til at bære. Giv mig tyve, næh, ti pund!

Tekophund Ti pund kobbermønter. Var det alt?

Soldaten Det var alt.

Tekophund Sågerne. Et øjeblik. (*Væk igen*)

Kaj Kobberpenge! Hvorfor ikke guld?

Soldaten Hr. professor! Hvad er det farligste dyr her i skoven?

Kaj Ulven? ... Bjørnen? ... Løven?

Soldaten (*Ler*) Næh, hr. notarius. Det er røverne!

Carmen Er de her endnu?

Soldaten Og værre end nogensinde. De kan lugte guld på en mils afstand! Med kobber skal de meget tæt på.
Pas på med det smykke, du har om halsen. Det ligner helt en iskrystal. Hvad er det for noget?

Carmen Det ... det ved jeg ikke. Jeg har fået den.

Soldaten Pas på. Hunden kommer igen.

Carmen Hjælp. (*Ud*)

Tekophund (*Kommer igen*) Ti pund kobbermønter. Og en bukseknep. Har min herre flere befalinger?

Soldaten Ikke nu. Trrræd aff.

Tekophund Vær forsigtig. Der er farlige personer i skoven.

Soldaten Jeg mærker det.

(*Tekophund væk*)

Gerda Soldat! Vi har brug for din hjælp.

Soldaten Mod Snedronningen? Hvis der er nogen, der er en kold lady, så er det hende. Ellers tak.

Kaj Hvis hendes planer lykkes, bliver dit hjerte koldt. Og det bliver hele verden også. Vil du lade det ske?

Soldaten Du snakker, hr. prædikant ...

Kaj Hold så op med at kalde mig alle de ting! Jeg hedder Kaj! Din - amatørheraldiker!

Soldaten Oj, oj. Den kan jeg ikke give igen på. Jeg var lige ved at tro, at du var en rigtig vat...nisse. Men du har da rødt blod i årerne. Så kan I godt regne med mig. Men jeg kalder dig stadigvæk, hvad jeg har lyst til. Hånd?

Gerda + Kaj Hånd!

Gerda Carmen! Kom så og giv hånd. Hvad hedder du forresten? Det er så dumt at kalde dig soldat.

Soldaten Det siger jeg ikke.

Kaj Kom nu. Så tosset kan det da ikke være.

(*Carmen ind*)

Soldaten Jeg siger det kun, hvis I lover ikke at grine.

Kaj Ama'r.

Soldaten Jeg hedder - Hannibal.

Carmen Hannibal! (*Ler*)

Gerda Det er navnet på en stor general. Du har noget at leve op til.

Soldaten Tak. Hvad er slagplanen?

Carmen Morgenmad! Uden mad og drikke!

Soldaten Gå så hen i tykningen og saml brænde. Der er også bær og nødder I kan plukke. Og skulle I få fat i en hare, så kan vi også få ragout.

Carmen Det klarer vi. Kom, så skal I se, hvordan man overlever i skoven.

 (*Gerda, Kaj, Carmen ud*)

Soldaten Nu har jeg vist igen lovet mig væk til en umulig opgave.
 (*Går og funderer.*)
 Nå! Jeg kommer i hvert fald ikke til at kede mig.
 Aiiij! Mit ben! Ååh! En ulvesaks! Den - får jeg aldrig - selv op. Hjælp! Pokkers også! Hjælp!

Bødlen (*Ind*) Hvem råber? Tag det roligt. Jeg kommer nu.

Soldaten Skynd dig! Det gør ondt ad hel... Hvorfor stopper du?

Bødlen Jeg synes, jeg kender dig. Er det ikke dig, der er soldaten?

Soldaten Jeg var soldat. Av, av, av. Skynd dig!

Bødlen Er det ikke dig, der er soldaten, som ville giftes med prinsessen?

Soldaten Jo, det er mig. Hjælp mig nu med den forbandede fælde.

Bødlen (*Ler mere og mere hysterisk*)

Soldaten Jamen, så hjælp mig da for pokker!

Bødlen (*Ler*) Min bedste fangst!

Soldaten Mit ben!

Bødlen *(Ler)* Se godt på mig lille soldat.

Soldaten Jeg kan godt se dig, men mit ben ...

Bødlen Kan du ikke kende mig igen? *(Ler)*

Soldaten Hvad skal det være godt for, når jeg ...

Bødlen Der var engang, jeg var landets bedste bøddel ...

Soldaten Du slår mig i hvert fald ihjel, hvis du ikke hjælper mig.

Bødlen Jamen tænk bare! Der var engang en soldat, jeg skulle hænge. En soldat, der havde haft den frækhed at lure på prinsessen, mens hun sov.

Soldaten Det var mig, og hvad så!

Bødlen Se på mig, din satan!

Soldaten Jeg ser dig, men mit ben ...

Bødlen Se på mig, sagde jeg! Se, hvad dine helvedeshunde har gjort! Se på mig!

Soldaten Jamen ...

Bødlen Nyd synet! - Se på mig, din satan!

Soldaten Jamen ...

Bødlen Jeg har anråbt Gud om at få hævn. Om at få dig i min magt.

Soldaten Jamen ...

Bødlen Og nu har jeg dig! Tak, gode Gud!

Soldaten Gud hjælper ikke nogen med hævn. Og det var din egen skyld.

Bødlen Min egen skyld?

Soldaten Ja. Du kunne have ladet være med at hænge mig.

Bødlen Ladet være? Det var kongens befaling.

Soldaten Jeg var ikke lovligt dømt. Du kunne have nægtet.

Bødlen Nægtet! Du var med til at skyde borgerkomiteen i Oberburg?

Soldaten Ja. Men hold nu op. Mit ben gør ondt!

Bødlen De var ikke lovligt dømt. Du kunne have nægtet.

Soldaten Er du gal! Så var jeg selv blevet skudt.

Bødlen Havde jeg nægtet at hænge dig, så var jeg selv blevet hængt!
Næh. Den, der har magten, befaler. Og vi andre adlyder!

Soldaten Sådan har det altid været: Den, der sejrer, dikterer betingelserne.

Bødlen Rigtigt. Den, der sejrer, dikterer betingelserne.

Soldaten Der kan du se! Vi er jo faktisk brødre.

Bødlen Brødre! Ha! Næh, du tager helt fejl. Nu er jeg sejrherre. Nu har jeg magten.
Og kan gøre ved dig, hvad jeg vil!

Soldaten Så tag og skynd dig, før mit ben tager livet af mig!

Bødlen Jeg har tid nok. Og der er jo ikke engang blod.
Når jeg ikke gider se dig lide længere, så vil jeg befri dig fra dine lidelser.
Sig mig engang: hvordan får du hundene til at komme?

Soldaten Hundene?

Bødlen Du hørte, hvad jeg sagde: Hundene! Skal jeg hjælpe dig med hukommelsen.

Soldaten Nej, joh. - Det er ... det er min magiske pibe. Det er røgen fra den, der
tilkalder hundene.

Bødlen Tag den frem stille og roligt. Ingen pludselige bevægelser. Sådan!
Kast den så forsigtigt hen til mig. Og så et fyrstøj. Roligt!
Sådan, ja.
Og så vil jeg nyde et stop tobak! Og nyde at se hundene lege lidt med dig!
Ild, ... Ild ... Hvorfor ser du sådan ud?

Soldaten Der narrede jeg dig! Det er det her fyrstøj, der tilkalder hundene.
Hvad dølen! Det tændte!

Bødlen Jeg skulle have slået dig ihjel med det samme. Men det kan nås endnu.

(Løber hen imod soldaten. Før han når ham, lander poten af møllehjulshunden på ham.)

Møllehund Hvad befaler min herre?

Soldaten Befri mig.

Møllehund Du er ikke min herre. Du har ikke fyrtøjet. Hvor er min herre?

Soldaten Dit tomhjernede monster. Det er mig, der er din herre. Befri mig fra denne her ...

Møllehund Min herre svarer ikke. *(Ud)*

Soldaten Idiot! Idiot! Idiot! Og tredje gang: Idiot! Nu tog jeg igen det forkerte fyrtøj. Hjælp! Hjælp!

Kaj *(Udefra)* Vi kommer.

(Kaj, Carmen, Gerda ind)

Gerda Hvad er der sket?

+

Kaj Er der sket noget?

Soldaten Åh, jeg hygger mig bare med mit ben i en ulvesaks. Og hvis ikke jeg slår mig selv ihjel, så er der andre, der gerne vil hjælpe. Luk så den saks OP!!!

Carmen Sådan en kender jeg. Kaj, tag fat her og hiv. Pas på den ikke smutter.

Kaj Sådan! Så er du fri.

Soldaten Av! Av, for 7777 sydende smådjævla!

Gerda Du behøver ikke at bande sådan. Du kan jo godt gå.

Soldaten Gå! Det gør ondt ad hel...

Gerda Der er ingen grund til ligefrem at påkalde det onde! Vi har nok at kæmpe imod i forvejen.

Kaj Hvor kan det være, at dit ben ikke er brækket? Hvorfor bløder du ikke?

Soldaten Det er grævlingens skyld.

Kaj Grævlingen? Hvad har grævlingen med dit ben at gøre?

Soldaten Nåh, der var nok noget hr. magisteren ikke vidste. Når en grævling angriber, så bider den, til det knaser. Derfor kommer skovfolket enebærris i støvlerne. Så bider grævlingen ikke igennem. Og det gør ulvesaksen altså heller ikke. Men for dølen, hvor er det ømt!

Gerda Jamen, hvad skete der?

Soldaten Det skal jeg fortælle jer, mens vi går.

Carmen Der kommer nogen!

Soldaten Gem jer!

(Gerda, Kaj, Carmen ud. Lille Klaus ind)

Soldaten Stands! Hvem er du? Hvad laver du her?

Ll. Klaus Åh, gode Herre! Jeg er en stakkels fattig mand, som er faret vild her i skoven.

Soldaten Fattig? Godmorgen! Hvis der er nogen, der kan skæppe i kassen, så er det vist dig.

Ll. Klaus Du kan få, hvad jeg har, bare du lader mig gå: Otte skilling ... en rigsdal... fire rigsdaler. Det er hele min rørlige formue!

Soldaten Hvad med din u-rørlige formue?

Ll. Klaus Min u-rør - Hvad mener du med det?

Soldaten Du har fast ejendom!

Ll. Klaus Jeg har et lille bitte husmandssted.

Soldaten Lille bitte?

Ll. Klaus Ja, jeg må endda selv trække ploven. Min eneste hest er død!

Soldaten *(Ler)* Hvad så med huden?

Ll. Klaus Huden?

Soldaten Ja, hestens hud. Så vidt jeg husker, fik du en ganske pæn pris for den.

Ll. Klaus Det var også en meget pæn hest. Hvor ved du fra, at ...

Soldaten En urimelig høj pris! Så ud over din egen pæne gård, har du nu også købt
Store Klaus gård. Ingen penge! Typisk!
Kom frit frem!
(Gerda, Kaj, Carmen ind)
Må jeg præsentere den lokale storbonde: Lille Klaus. Det er Gerda og Kaj og
Carmen. Og jeg selv er soldaten, der...

(Anton, Karl og Franz ind)

Anton Op med hænderne!

Karl Hænderne op!

Anton I er omringet. Overgiv jer - eller vi tager jer til fange!

Soldaten Vi har ikke noget valg. Vi overgiver os.

Gerda Hvad med dit fyrtøj?

Soldaten Sssch! Det må ikke komme i de forkerte hænder.

Anton Før dem til borgen!

MELLEMSPIIL 2

Snedronningen, Polaris

Snedronningen Polaris! ... Polaris!

Polaris *(Ind)* Deres Nåde kaldte!

Snedronningen Ja! Hvor er de henne nu?

Polaris De er ... Jah, joh ... Hvem, Deres Nåde?

Snedronningen Tåbe! Gerda og Kaj, selvfølgelig!

Polaris Nåh! Gerda og Kaj! Selvfølgelig.

Snedronningen Ja! Hvor er de?

Polaris Vores hemmelige agent har netop rapporteret, at de er taget til fange af røverne i Mørkeskoven.

Snedronningen Sørg for, at de ikke gør dem noget. Er soldaten død?

Polaris Vores hemmelige agent rapporterer, at soldaten overlevede.

Snedronningen Jeg gav ordre til, at han skulle fjernes!

Polaris Javel, Deres Nåde. Men tjenestefolk nu om dage ...

Snedronningen Ja! - Hvad mere?

Polaris Vores hemmelige agent rapporterer, at der er en, der har sluttet sig til dem.

Snedronningen Hvem er det?

Polaris Det skulle være en Klaus.

Snedronningen Hvilken Klaus?

Polaris Det forlyder der ikke noget om.

Snedronningen Med undtagelse af Gerda og Kaj og vores agent skal de allesammen elimineres med det samme. Gerda og Kaj skal føres hertil hurtigst muligt.

Polaris Det bliver ikke nemt ... Skal ske, Deres Nåde!

3. BILLEDE

I røverborgen

Røvere

(Anton, Franz og røvere danser en vild dans)

Anton Nå, er der noget og hente?

Karl Det er svært og sige. Bondekarlen klager over sin fattigdom.

Anton Det gør de altid.

Karl Ja, han er givetvis skæppefuld af penge. Soldaten havde en pose småpenge.

Anton Han ser professionel ud.

Karl Så har han gemt et skattefrit rov fra udlandet. De to unge er nygifte.

Anton Så må der være en medgift.

Karl Og så zigeunertøsen ...

Anton Ja! Hun minder mig om et og andet. Tag hende først. Og så de andre, en ad gangen.

Karl Starte med desserten?

(Går hen til Carmen i fængslet)

Kom så her tøs. Og opfør dig ordentligt, hvis du vil beholde dit hoved.

Carmen Hold fingrene for dig selv, din bastard!

Karl Ja, du må jo vide, hvad sådan en er for noget. Av!

(Carmen foran Anton)

Anton Jeg synes, der er et og andet og er bekendt ved dig.

Carmen Du har altid været et kilometerdybt hul i jorden, Anton!

Anton Carmen! Din lille overløber!

Carmen Hvad mener du med det?

Anton Bare sådan og stikke af. Og lade os andre i stikken.
Det ligger nok til familien. Din mor er også stukket af nu.

Carmen Hold mor udenfor ... Du kan da ikke forlange, at man skal blive her og dø
af sult og kedsomhed.

Anton Har du aldrig hørt tale om soli - di - tet med dine egne?

Carmen Ha! Tale rent har du heller aldrig kunnet. Jeg er solidarisk med mig selv.
Det er jeg vel den nærmeste til.

Karl Frække tævetøs. Vi skal nok få dig pillet ned fra den høje hest.

Carmen Jeg vil snakke med høvdingen.

Anton Høvdingen? Hvad vil du med ham?

Carmen Jeg har en fed fidus, som han vil synes om.

Karl Det vil han helt sikkert ikke.

Carmen Gamle Josef! Selvfølgelig vil han det.

Anton Gamle Josef er fordampet!

Carmen Er han også stukket af?

Anton Høre efter har du heller aldrig kunnet.
Han er fordampet! Han drak snaps med krudt i. For at slå feberen ned.
Og så kom han til at hoste ind i ilden.

Carmen Stakkels Josef. Jeg kunne godt lide ham.

Karl Men vi har lige netop fået en ny høvding: Klaus.

Carmen Klaus? Bonden?

Anton Det var han vist engang. Nu er han djævelen selv! Det er lige før, at jeg
bliver bange.

Carmen Klaus!?

Anton Ja, for pokker! Ham kan du glæde dig til at møde. Han har sådan nogen
gode ideer om overløbere! Væk med hende! Og kom så med den anden tøs.

(Karl ud med Carmen, henter Gerda og Kaj.)

Karl Kom så her, tøs.

Kaj Jeg skal nok gå med, Gerda.

Karl En ad gangen. Men vi kan da tage dig først.

Kaj Auuv!

Gerda Jeg går med dig, Kaj.

Karl Hørte du ikke, jeg sagde en ad - Auv, auuv! Lad være. Auv!
Så kom da med for pokker! Altså...: Kvinder!

(Gerda og Kaj foran Anton.)

Anton Jeg sagde: En ad gangen!

Karl Det ved jeg godt. Men hun ville ikke tro på det.

Gerda Hvad er meningen med at bortføre os?

Anton Hvad tror du? Moneter, stakater, penge! Det er det, som at der er meningen.

Gerda Jamen, vi har ingen penge.

Anton Næh, det siger I allesammen. Men når vi sådan og har presset jer lidt, så hjælper det. Forbløffeligvis.

Kaj Du er vist ikke særlig stiv i grammatikken.

Anton Hov, hov. Pas lige på hvad du siger. Det sprog bruger vi ikke her. Og forøvrigt så er det løgn i din hals. Du kan spørge hvem som helst af pigerne, om ikke jeg er stiv nok.

Kaj Du misforstår. Grammatikken er læren om at lave sætninger. Den måde, man taler på.

Anton Jeg skal nok selv bestemme, hvordan jeg taler. Jeg har gået i skole i fem år! Ved du forresten, hvorfor den hedder den sorte skole?

Kaj Jah, øh, det, øh ...

Anton Det er fordi jeg brændte den af! (*Ler*)

Karl (*Ler*)

Gerda Brændte du skolen!

Anton Ja! De ville tvinge mig op i anden klasse. Mig er der ingen, der skal bestemme over!

Karl Ikke så højt, Anton.

Gerda Du skulle skamme dig! Tænk på de stakkels børn, der så ikke lærer noget.

Anton Jeg tænker på mig!
Hold din kæft! Du skal overhovedet slet ikke sige noget. Du har bare og svare, når jeg spørger! Skal du have en tur af pisen, hvad?

Kaj Du rører ikke Gerda. Av!

Anton I afleverer, hvad I har af penge og smykker. Så må vi se, om jeg er tilfreds med det.

Kaj Slip os løs nu. Så kommer vi tilbage med penge. Det lover jeg.

Anton Ha! Godmorgen mit glasøje.

Karl Husk lige på, at fingerringe kan altid komme af. Vi tager bare fingeren med.
(*Ler*)

Anton Ud med dem.

(*Karl ud med Gerda og Kaj, henter Lille Klaus*)

Karl Så er det dig bondeøg.

Ll. Klaus Åh, gode herre. Jeg er en stakkels fattig ...

Karl Du synger godt for din syge moster. Kom her!

(*Ll. Klaus ind foran Anton*)

Ll. Klaus Åh, gode herre. Jeg er en stakkels fattig ...

Anton Hvor ligger din gård?

Ll. Klaus Min gård?

Karl Jeg tror, du hører meget bedre, hvis jeg skærer dine ører af.

Ll. Klaus Nej, nej. Den ligger i kanten af Nyrup. Men det meste ligger brak. På grund af tiderne.

(Listefranz ind, hvisker til Karl, ud igen)

Anton Alle snakker om tiderne. Det er til at brakke sig over. - Hvad er der nu?

Karl Generalen kommer.

Anton Så kan det være, du kan få gang i snakketøjet.

St. Klaus *(Ind. Listefranz bagefter)*
Skaf mig noget brændevin! Har I fået fat i nogen guldfugle?

Anton Det ved vi knap nok endnu, høvding.

St. Klaus Jeg er ikke høvding. Jeg er general! Hvor tit skal jeg sige det!

Anton Jo, ja, javel.

St. Klaus Javel hvad?

Anton Javel, general!

St. Klaus Og du der! Jeg håber for din egen skyld, at du har penge nok til at gøre mig tilfreds.

Ll. Klaus Åh, gode herre. Jeg er en stakkels fattig ...

St. Klaus Klaus !?

+
Ll. Klaus Klaus ?!

Karl Kender I hinanden?

St. Klaus Om vi kender ... Vi er gamle naboer. Ikke Klaus?

Ll. Klaus Jeg troede, du var død.

St. Klaus Ja du prøvede i hvert fald. Men heldigvis kom der en gammel kælling. Hun ledte efter sit fyrtøj. Hun reddede mig op af åen. Så det lykkedes ikke for dig, at slå mig ihjel.

Ll. Klaus Det var da dig, der ville slå mig ihjel.

St. Klaus Hold kæft! Her er det mig, der bestemmer. Jeg har drømt om at få dig i min magt. Stjæle mine penge. Myrde min stakkels bedstemor. Stjæle min gård.

Ll. Klaus Næ hov. Det var slet ikke ...

St. Klaus Åh! Hvor har jeg hadet dig hele mit liv. Altid højrøvet og nedladende. Hyp, alle mine heste! Altid snedig og beregnende og snu.

Ll. Klaus Det passer ikke!

St. Klaus Men nu er det mig, der er på den høje hest. Mig der bestemmer. Mig og min hær.

Ll. Klaus Din hær? Er det dig, der er røverhøvdingen?

St. Klaus Jeg er general!!! Der er ingen røvere mere. Vi er Mørkeskovens Befrielsesfront! Nu er vi stærke nok til at befri landet for undertrykkerne.

Ll. Klaus Undertrykkerne?

St. Klaus Alle dem, der har set ned på mig. Alle dem, der har grinet ad mig. Alle dem, der har været imod mig. Gendarmerne, købmændene, dommerne, bønderne, apotekerne. De skal udryddes!!!

Anton + Karl Hil dig general.

St. Klaus De skal ryste for mig. De skal tigge for deres liv, men nej! De farvede, udlændingene, bøsserne, indvandrerne. Alle dem, der er anderledes, skal udryddes uden skånsel. De åndssvage, invaliderne. Skadedyr! Snyltere! Rotter!

Ll. Klaus Du er jo sindsyg.

St. Klaus Og jeg begynder med dig. På knæ!

Ll. Klaus Aldrig i livet. - Av, åh!

St. Klaus Bed for dit liv.

Ll. Klaus Aldrig i livet. - Av, åh!

Anton Hør nu her høvd... general. Er det ikke lige ...

St. Klaus Er du med mig eller mod mig?

Anton Med dig. General. Med dig.

St. Klaus Karl! Strikken. Kom med strikken! *(Karl ud)*

Anton Vil du hænge ham?

St. Klaus Nej. Det vil du!

Anton Ved du nu hvad. Lidt banken omkring med fangerne har jeg ikke noget imod. Men ligefrem at slå dem ihjel!

(Karl ind med strikken og rebenden)

St. Klaus Du kan få lov at vælge: Dig eller ham.

Anton Ham. Ham!

St. Klaus Hvad mere?

Anton Ham, general.

St. Klaus Det var godt. Kom igang!

Karl Er den ikke pæn? Jeg har selv flettet den.
(Lægger strikken om halsen på Lille Klaus)

Ll. Klaus Nej, hvad gør du?

Karl Og sikke da en dejlig pasform.

St. Klaus Bed for dit liv.

Ll. Klaus Aldrig i livet. - Av, åh!

St. Klaus Hal til!

Ll. Klaus Nej, vent - aaargh! *(Hejses op af Anton og Karl. Holder halsen fri med hænderne.)*

St. Klaus Kan du ikke få vejret, Klaus? Nyder du udsigten, Klaus? Det gør jeg. Aaah. Det er gøøø godt.

(Klodshans' stemme. Skud og larm udefra)

(Klodshans) Første geled: Læg an. Fyr! *(Skud)*

Karl Soldaterne! De har fundet os.

(Klodshans) På med bajonetterne. Træk sablerne. Angrib!

Anton Tilbage til tykningen. Vores gamle lejr.

(Klodshans) Læg an. Fyr! *(Skud)*

St. Klaus Bliv her! I er min hær. Vi vil sejre! Jeg er den største. Jeg er den stærkeste!

Anton Jamen så hold du rebet her.
(Giver Store Klaus rebet. Lille Klaus' større vægt trækker ham op)

St. Klaus Jeg hader jer! Allesammen!
(Store Klaus falder ned og brækker halsen)

(Klodshans) Regiment, svingning til venstre. Ingen pardon! Halehoj!

Karl Han er død.

Anton Lad os komme væk. *(Ud)*

Karl Vent på mig - på os! *(Slæber Store Klaus med ud)*

Ll. Klaus Luft. Luft!

Klodshans *(Ind)* Hvor er fangerne?

Ll. Klaus Det var tæt på. - Jeg skammer mig over at hedde det samme som ham.
(Soldaten, Kaj, Gerda og Carmen ind)

Gerda Du har reddet os!
+

Kaj Tak, general.
+

Soldaten Det var en perfekt aktion.

Carmen Hvem er du?

Soldaten Hvor er soldaterne?

Klodshans *(Fløjter. Kragen flyver ind)*
Må jeg præsentere første infanteriregiment. Jeg er Klodshans. Og det er åbenbart tilstrækkeligt til at vinde en krig.

Ll. Klaus Du har reddet mit liv. Hvad kan jeg gøre for dig?

Klodshans Dig kender jeg. Du er Lille Klaus. Hvad gør du her?

Ll. Klaus Jeg var ude for at købe en gård. Men så fór jeg vild.

Klodshans Man kan så nemt fare vild. Også i overmod og grådighed. Tag hjem til dine gårde og stil dig tilfreds med det, du har. Så vil jeg gøre dig til hofleverandør.

Soldaten Hvor er dine soldater?

Klodshans *(Ler)* Det er alle pengene værd at se på jer. Der er kun mig. Og så regimentet der.

Soldaten Jamen, angrebet ?

Klodshans Elementært, min kære soldat. Jeg sniger mig jævnlige ud af mit slot - inkognito forstås. Hvem pokker kan holde den varme ud hele tiden? Da jeg så så ham den lille general, listede jeg efter ham, og så hvad der var på færde.

Kaj Hvad gør vi, hvis røverne kommer igen.

Carmen Det gør de ikke. Jeg kender dem.

Gerda Du kendte også det forladte slot!

Soldaten De kommer ikke foreløbig. - Og hvad så?

Klodshans Der var ikke tid til at hente soldaterne. -
Er du klar over, hvor magelige soldater er nu til dags? Nå.
Så kom jeg i tanke om ekkoklippen her omme. Og med lidt skud og lidt larm havde jeg pludselig et helt regiment. - Og så kragen selvfølgelig.

(Grupperer sig, mens Gerda og Kragen snakker)

Gerda Kragen. Er det dig fra slottet?

Kragen *(Hopper hen til Gerda.)* Kraa, kraa, goddag, goddag. Det er gaaanske vist. Lidt grå i fjerene, meeen med lidt mascara ...

Gerda Er du ikke død?

Kragen Kraa, kraa. Ham Andersen skriver nogle gode historier. Men det er ikke altid, jeg kan nå at følge med til handlingen. - Ser jeg død ud?

Gerda Nej, nej. Du hjalp mig dengang. Vil du hjælpe mig igen?

Kragen Kunde være, kunde være. - Fornuftig! Fornuftig! Jeg er lidt for sprød til dine klem nu om dage.

Gerda Sssch. Det skal være en hemmelighed mellem os to. Lover du det?

Kragen Selvfølgelig, kraaa.

Gerda Hent soldatens fyrtøj til mig. Det ligger i en lysning i sydkanten af skoven. Der er en stor plamage af blod på jorden. - Men giv det kun til mig.

Kragen Til dig. Er det ikke soldatens?

Gerda Jo, men de andre må ikke vide, vi har det.
Der er noget underligt og uhyggeligt i luften. Ligesom i slottet, hvor drømmene susede omkring os.

Kragen Jeg skal gøre mit bedste, men jeg er ikke så let til vingebens længere.

Gerda Tak, kære krage.

Kragen Fornuftig, fornuftig! *(Flyver ud)*

(Gruppen med Kaj åbner sig.)

Kaj ... og det var så vores historie. Hvad gør vi nu?

Soldaten Vi fortsætter. Lille Klaus, du gør som Klodshans siger: Tag hjem og bliv hjemme! For din egen - og for vores skyld.

Gerda Pas godt på dig selv.

Ll. Klaus Jamen, så farvel. Og tak. Og skulle I komme forbi, så - jah, det er jo ikke fordi ...

Kaj Vi ved det: du er en stakkels fattig mand. Men vi skal nok komme indenfor. Og så kommer du til at diske op.

Ll. Klaus I skal være så velkomne. *(Ud)*

Klodshans Jeg følger med jer. I hvert fald et stykke vej. Det her er et eventyr efter min smag.

Gerda Er der noget i vejen, Carmen? Du er så stille.

Carmen Næh, nej. Der sker bare så meget.

Soldaten Lad os så komme af sted. Skulle vi komme fra hinanden, så er mødestedet galgebakken nord for Mørkeskoven.

(Carmen, Gerda, Kaj og Klodshans ud. Heksen ind.)

Heksen God aften, Soldat. God aften, Soldat. Tøv en kende.

Soldaten Hvad er der, gamle kælling? Jeg har travlt.

Heksen Kan du ikke kende mig, soldat?

Soldaten Kende dig? *(Går frem mod heksen.)*

Heksen Kan du se det store træ? Det er ganske hult indeni. Der skal du krybe op i toppen ...

Soldaten Heksen!?! Jamen du er jo død!

Heksen Synes du det, lille soldat? Du tog mit forklæde. Det vil jeg have igen.

Soldaten Det kan du ikke få. Du kan få et andet.

Heksen Du tog mit fyrtøj. Det vil jeg have igen.

Soldaten Det kan du ikke få. Du kan få et andet.

Heksen Du tog mit liv. Det vil jeg have igen.

Soldaten Det kan du ikke få. Du kan få ...

Heksen ... dit som erstatning. Men først vil jeg have mit fyrtøj.

Soldaten Gamle heks. Jeg har ikke tid til at lade mig opholde af dig. Skrub af!

Heksen Skруб og tudse. Flager og mus ...

Soldaten Så er det nok. Tag denne her (*Stikker hende i maven*)
og denne her! (*Hugger hovedet af*)
Og denne gang er du død. Forstået? (*Heksens hoved hopper tilbage.*)
Du er død! Du er død!

Heksen He, he, he. Du lærer aldrig, hvad?
En heks er ikke sådan at slippe af med. He, he, he:
Fødder, bliv rødder!
Hold fast i en hast!

Soldaten Jeg kan ikke gå!

Heksen Giv mig så fyrstøjet, lille soldat.

Soldaten Jeg siger dig jo, at jeg ikke har det.

Heksen He, he, he. Vi får se, vi får se:
Sorte fugl med store vinger,
hør mig: Jeg din flugt betvinger.
Kom og vis dit sande værd.
Kom og løft soldaten her.
Ryst ham til jeg siger: Nok.
Hjælp mig, fuglekonge Rok!

 (*Der høres susen af vingeslag*)

Soldaten Hvad laver du, gamle heks? Kom her hen.
Nej, hvad er det? - Neeeeej ...

 (*Soldaten løftes af en fugleklo. Sablen falder ned. Mønterne regner ned.
Fyrstøjet falder ned.*)

Heksen He, he, he. Ryst ham. He, he, he.
Du har været mig til glæde.
Vend tilbage til din rede.
Han er blevet rystet NOK!
Tak for hjælpen, kære Rok.
(*Soldaten falder ned*)

 He, he, he. (*Leder på jorden*) Hvor er fyrstøjet?

 (*Heksen fortsætter med at lede uden at ænse dem, der kommer ind:
Klodshans med slangebøsse, Carmen, Gerda og Kaj*)

Gerda Kan du ikke gøre noget?

Klodshans Hvad skulle det være?

Kaj Slå hende ihjel.

Carmen Hekse kan ikke slås ihjel. Hverken med stål eller bly.

Klodshans Men sølv! Har I en sølvknap? Eller et spænde?

Gerda Jeg har et hjerte af sølv. Kan det bruges?

Carmen Nej. Det må du ikke.

Heksen Ah. Fyrtøjet! Nej! Det er ikke det rigtige. Hvor er det henne?

Klodshans Hurtigt! Giv mig hjertet. Så kan jeg bruge min slangebøsse.

Carmen Nej! Du må ikke! Lad være! (*Griber fat i Klodshans*)

Gerda Hvad går der af dig?

Klodshans Giv slip! Hold hende, Kaj.

Carmen Nej! Nej! Lad være!

Heksen Hvad har vi nu der? Små menneskebørn. He, he, he.
Fødder, bliv rødder!
Hold fast i en hast!

Gerda Jeg kan ikke gå!

Klodshans Det kan jeg heller ikke, men det skal vi snart få klaret. Hej, gamle heks! Tag denne her. (*Skyder heksen med sølvhjertet.*)

Carmen I må ikke!

Heksen Aiiiiiih!
(*Heksen synker sammen, farer op i luften og falder ned som en skrubbtudse.
Tudsen følger med i, hvad der nu sker*)

Gerda Fri igen. Tak Klodshans!

Carmen Nej, nej, nej! Hvor er det henne? Hvor er hjertet?

Klodshans Det er gået til gode - og til grunde. Kaj, hjælp mig med soldaten.

Carmen Åh, hvorfor gjorde I det? Hvorfor gjorde I det?

Gerda Carmen! Hvad er der dog i vejen?

Carmen Sølvhertet! Det er væk.

Gerda Ja. Og hvad så? Det har reddet os.

Carmen Men spejlstumperne!

Gerda Nåh ja. Hvad med dem?

Carmen Nu kan du ikke redde bedstemor.

Gerda Vi får se.

Carmen Og jeg kan ikke redde min mor!

Gerda Din mor?

Carmen Ja! Snedronningen har også hende som gidsel.

Gerda Også hende!

Carmen Det er din skyld, at min mor dør.

Gerda Carmen! Hverken din mor eller bedstemor dør.

Carmen Uden spejlstumperne fryser hun ihjel. - Hun er fortabt.

Gerda Man er kun fortabt, når man giver fortabt. Der er stadig håb. Både for din mor og bedstemor.

Carmen Håb?

Gerda Du har troet på mig før. Kan du ikke gøre det igen? Vi skal nok redde dem fra Snedronningen.

Carmen Åh, Gerda. Jeg skulle være hendes spion og fortælle, hvor I var henne. Ellers ville hun lade min mor fryse ihjel.

Gerda Carmen. Du kan ikke forstille dig. Jeg har vidst, der var noget i vejen, lige siden moppen gøede ad dig.

Carmen Jeg skammer mig sådan.

Gerda Det har du også grund til. Du burde vide, at går man ondskaben til hånde, så styrkes den.

Carmen Du har ret. Med ondt skal ondt fordrives.

Gerda Du tager fejl igen. Så avles der kun mere ondskab. Med godhed skal ondskab fordrives.

Carmen Nu tager du fejl. Hvad med heksen? Kunne du have talt hende til rette. Eller røverne? Eller Store Klaus?

Gerda Jeg prøver med det gode, så længe jeg kan.

Carmen Og når du så ikke kan længere?

Gerda Så ...

(Kragen ind. Hopper hen og pirker til tudsen)

Kaj Gerda, kom og hjælp.

Soldaten Tak fordi du reddede mig. - Men du skulle nu ikke have ofret sølvhjertet.

Gerda Vi skal nok besejre Snedronningen uden. Hjerter af kød og blod er stærkere end dem af sølv.

Kaj Bliv hos ham, Klodshans, så fortsætter vi mod Isslottet.

Klodshans Jamen uden hjælp ...

Carmen Hvad mener du med det? Jeg er med til det sidste!

Gerda Vi tre har før klaret os igennem. - Med kærlighedens hjælp.

(Tudsen springer i sikkerhed i kulissen)

Soldaten Jeg tror på jer.

Gerda *(Til Klodshans)* Tag du dig af ham. Det er vores skyld, han er kommet til skade. Og I har hjulpet os meget mere, end vi kunne håbe på.

Kragen Kraaa. Jeg har det.

Gerda Tak skal du have. Kærligheden er stærk, men en trumf i baghånden er ikke at kimse af.
(*Til soldaten*) Kragen har hentet dit fyrtøj. Må jeg låne det?

Soldaten Meget gerne. Selvom det ikke kan hjælpe dig mod Snedronningen. Hundene kan ikke trænge igennem hendes panser af is.

Gerda Jeg har en idé.

Soldaten Brug det, hvis det kan hjælpe. Snedronningen vil ikke kunne bruge det. Hun er kun kulde.

Kaj Vi kommer tilbage.

Klodshans Hvis ikke I er tilbage om et par dage, så kommer jeg med hele hæren. Og oldermænd!

Soldaten I kan se, jeg er i gode hænder. Af sted med jer. Og Gud være med jer.

Gerda Tak. I lige måde.

Carmen Pas på jer selv. Nu kunne vi godt bruge et rensdyr, hvad Gerda.
(*Carmen, Kaj og Gerda ud*)

Kragen Efter det her går jeg altså på pension.

4. BILLEDE

I Isslottet.

Snedronningen.

Snedronningen Polaris! ... Polaris!

Polaris *(Ind)* Deres Nåde kaldte!

Snedronningen .Ja! Hvor er de henne nu?

Polaris De er ... Jah, joh ... Hvem, Deres Nåde?

Snedronningen Tåbe! Gerda og Kaj, selvfølgelig!

Polaris Nåh! Gerda og Kaj! Selvfølgelig.

Snedronningen Ja! Hvor er de?

Polaris Vores hemmelige agent har ikke rapporteret.

Snedronningen Hvad skal det sige? Hvor er hun?

Polaris Hun er stadig sammen med dem. Men hun har vist skiftet side.

Snedronningen Skiftet side?! Hun skal få min magt at føle.

Polaris Ja, deres nåde.

Snedronningen Hvorfor ryster du?

Polaris Hør!

Snedronningen Hvor er min nordenvind?

Polaris Det er menneskemusik. Ligesom da hun var her sidst.

Snedronningen Gerda! Hun kommer.

Polaris Hun er her!

Snedronningen Luk porten op for dem. Og spær den så grundigt.

Polaris De er mennesker!

Snedronningen Gør som jeg siger!

(Polaris ud. Gerda, Kaj og Carmen ind)

Snedronningen Du har svigtet mig!

Carmen Nej! Men jeg ville ønske, at jeg havde!

Snedronningen Nu fryser din mor til is!

Kaj Nej!!! Vi er kommet for at hente hende og bedstemor.

Snedronningen Giv mig spejlstumperne, Kaj!

Kaj Det kan jeg ikke.

Snedronningen Pjat, Kaj. Jeg ved jo, du har dem. Og mit tilbud står stadig ved magt. Bliv her og hjælp mig med at regere verden.

Kaj Det vrimler med folk, der vil regere verden. ... På hver deres måde.

Snedronningen Du kan få del i magten. Du har en kølig hjerne. Brug den, den er værdifuld.

Kaj Jeg har noget, der er mere værd: Et varmt hjerte.

Snedronningen Vælg: Mig og magten, eller ...

Kaj Jeg har valgt: Gerda og kærligheden - og livet.

Snedronningen Så giv mig spejlstumperne. Nu!

Kaj Jeg har dem ikke.

Carmen Det er rigtigt. De var i det sølvhjerte, som heksen blev skudt med.

Snedronningen I har ødelagt min magt. Men I skal få min hævn at føle.
Polaris! ... Polaris!!

Polaris *(Ind)* Deres Nåde kaldte.

Snedronningen Frys de to gamle!

Gerda Nej! Stands! Du må få min ring.

Snedronningen Din ring! Hvad skal jeg med diamanter? Min verden er perfekte krystaller.

Gerda Det er ikke diamanter.

Kaj Er det ikke diamanter?

Gerda Nej. - Det er de to stumper af troldspejlet.

Snedronningen Troldspejlet!
+
Carmen + Kaj Troldspejlet?

Gerda Ja. Det med sølvhjertet fandt jeg på, fordi jeg kunne mærke, at der var noget galt. - Spejlstumperne havde jeg i ringen.

Snedronningen De er mine! Giv mig dem!

Gerda Du ved, du ikke kan tvinge mig.

Snedronningen Polaris. Hent de to gamle. (*Polaris ud*) De er stadig i min magt.

(*Røvermutter, Bedstemor, Polaris ind*)

Gerda+Kaj Bedstemor!

Bedstemor Kaj! Og Gerda! Kære børn.

Carmen Mor! Gamle mutter!

Mutter Carmen! Min egen uvorne unge! Hun mishandler os! Vi dør af tørst! Har du noget rom?

Snedronningen Giv mig spejlstumperne. Så får du de gamle.

Bedstemor Gør det ikke, Gerda. Jeg er gammel og har levet mit liv. Hvis Gud kalder på mig nu, er jeg tilfreds og glad for det.

Mutter I må sgu ikke lade den kolde heks få sin vilje. Gør det ikke.

Snedronningen Giv mig dem!

Carmen Giv hende dem.

Gerda Kaj. Hvad siger du?

Kaj Jeg elsker dig, så jeg vil følge dig. Gennem kulden om nødvendigt. - Mit hjerte siger mig, at du kan redde ikke bare mig, men os alle sammen.

Snedronningen Giv mig dem!

Mutter Gør det ikke! Hvad skal jeg med en verden fuld af kulde, når jeg helst vil have en varm romtoddy.

Bedstemor Tænk på verden. Tænk på jer selv og på fremtiden.

Gerda Det gør jeg. Men skal jeg leve med tanken om, at jeg har prissgivet jer?

Snedronningen Giv mig dem!

Mutter Gør som jeg har lært Carmen: Tænk på jer selv.

Snedronningen Hvis ikke jeg får dem, skal ingen andre regere! Så dækker jeg verden med is.

Gerda + Mutter Med is?

Snedronningen Med is! Kilometertykke gletschere vil glide hen over verden i perfekte formationer. - Jeres verden af små skabninger og ubetydelige værker vil opsluges i min verden af smukke, glitrende krystaller.

Gerda Det kan du ikke!?

Snedronningen Det både kan og vil jeg. Jeg har øvet mig, og nu mestrer jeg kunsten!

Kaj Ja! Det er rigtigt: Istiderne!

Gerda Så dør alle!?

Snedronningen Og det vil glæde mig at gøre det.

Gerda Hvis alle er døde, så er verden død. Men så længe der er liv, er der håb. På trods af undertrykkelse.

Snedronningen Giv mig dem!

Gerda Her! (*Kaster ringen*)

Snedronningen Polaris!

Polaris Jeg har den!

Snedronningen Verden er min! Nu skal min kulde spejles over hele verden.

Kaj Du har fået din vilje. Lad os så gå.

Snedronningen *(Ler)* Nej! I bliver her!

Kaj Holder du ikke, hvad du lovede?

Snedronningen Jo da. Men jeg lovede kun, at I fik de to gamle. *(Ler)* Magten er min.
(Snedronningen og Polaris ud. Spejlet samles.)

Carmen Mutter, mutter, mutter!

Mutter Carmen! Hvor er du blevet stor. Du ligner mig i mine unge dage.

Bedstemor Kære børn! I skulle ikke have gjort det.

Gerda Hold om mig, Kaj. Nu er jeg bange.
(Lyset ændrer sig)

Mutter Nå, det er måske slet ikke så tosset alligevel.

Bedstemor I har jo alligevel aldrig hørt efter, hvad jeg sagde.

Gerda Hvad sker der? Der var noget, jeg skulle huske.

Kaj Høre efter. Det har jeg ikke tid til. Jeg skal læse om snekrystallerne. De er interessante og helt perfekte. Og så findes de i utrolig mange variationer.

Carmen Nå, gamle. Du har det jo godt her. Hvorfor skulle jeg så tage verden rundt for at redde dig?

Kaj Åh, forstands-isspillet! Det blev jeg jo slet ikke færdig med.

Bedstemor Man mærker slet ikke kulden mere.

Gerda Kulden! Jeg må ikke blive kold. Varme! Hvor er fyrstøjet? Ild!

Kaj Ild er uorden. Den perfekte orden ser man i iskrystallerne.

Gerda Fyrstøjet? Fyrstøjet! Her. Og så? Slå ild! Ild. Ild.
(Snedronningen ind)

Mutter (Ler) Du kan da ikke slå ild her i slottet.

Snedronningen Nå, Kaj. Hvis du kan løse gåden i forstands-isspillet, kan det være, at jeg alligevel vil tage dig til nåde.

Polaris (Ind) Deres Nåde ... Deres Nåde!

Snedronningen Afbryd mig ikke!

Polaris Det bruser!

Snedronningen Det er min dejlige nordenvind, der kommer igen.

Polaris Det bruser og suser fra **syd!**

Snedronningen Find ud af, hvad det er, der foregår.

(Stigende larm, der ender med at troldspejlet knuses af rundetårnshunden. Kun stemmen høres)

(Rundehund) Hvad befaler min herre?

Gerda Hvad? Hvad for noget?

(Rundehund) Hvad befaler min herre?

Gerda Ikke noget. Men om lidt vil vi gerne hjem.

(Rundehund) Kald, så kommer jeg.

Kaj Gerda! Hvad sker der? Ismurene revner!

Snedronningen Mit spejl! Mit rige! Mit verdensherredømme!

Bedstemor Åh, denne velsignede varme.

Snedronningen Åh, denne ulidelige varme!

Polaris Isslottet smelter. Og det gør jeg også. Åh ...*(Ud)*

Snedronningen Du har ødelagt min verden!

Gerda Du har selv ødelagt den. Ved at ville tvinge alle ind i dit billede.

Snedronningen Jeg skal hævne mig. Jeg kommer igen. *(Flyver ud.)*

Gerda Vi kender faren. Vi vil være på vagt.

Carmen Gerda. Du har reddet os. Selv om jeg ikke fortjente det.

Gerda Enhver fortjener at blive reddet. Men ikke alle får chancen for det.

Kaj Inderst inde vidste jeg, at det ville blive godt igen.

Gerda Det er, hvad kærligheden lærer os.

Carmen Mutter. Nu bliver vi to sammen.

Mutter Uh! Din lede, dejlige møgunge!

Bedstemor Kære børn. Jeg er så glad. Over Guds dejlige liv. Og over jer.

Kaj Ja, nu skal vi hjem. Og vi skal nok passe bedre på dig.

Bedstemor I skal ikke bekymre jer mere om Snedronningen. Troldspejlet er knust. Men ondskaben er stadig i verden. Og det vil den altid være.

Kaj Men vi kender den. Og vil bekæmpe den. Hvor får du al din styrke fra, Gerda?

Gerda Det ved du: Kærlighed gør stærk. - Og så var der noget andet.

Kaj Noget andet?

Gerda Ja. Kan du huske, da du læste til eksamen? Jeg ville tale med dig.

Kaj Det kan jeg godt huske. Men du snakkede da med mig.

Gerda Nej til dig. Men jeg ville tale med dig. - Om vores barn.

Kaj Barn! Gerda! - Jamen, så måtte du jo slet ikke have været ...

Gerda Sssch. Det var derfor, jeg ikke sagde noget.
Og du ved jo godt, at en løvinde er farligst, når hun har hvalpe.

Kaj En løvinde får da ikke ... Åh, skidt! Kom du her i favnen på dyrenes konge!

Mutter Nej, stop! Det der må I vente med, til I kommer hjem. Skulle vi ikke af sted?

Carmen Jo, mutter! Kom! Er det her ikke ligesom at være med i et eventyr?